

Mahjas Weefis.

Mahjas Weefis teel spoots festbeendim no plst. 8 fahlot.

Mahja par stubnashanu: par weenas fijas smaltu ralku (Pelti)-rindu, jeb to weeta, so tabda rinda eenem, mahja 8 kap.

Redakcija un effpedija Riga, Ernst Pates grabmatu- un bischu-brutatawa un buru-lectuwē pee Petera bajnias.

38. gada-gahjums. — Mahjas Weefis isnašā weenreis pa nedetu.

№ 45.

Sestdeen, 6. novembrī.

1893.

Mahjas Weefis ar Peelitumu war pastelēt un findinajums nobot Riga, manā drufatawā un Latweeschu grahmatu pahrdotawā pee Petera bajnias. ...

Saturs: Baltijas gubernu jaunās semneeku leetu komiſijas. — Par Amerikas amišneezibu. — No eekschemes: a) Wal- dības leetas. b) Original-sinjumi. c) Baltijas notikum.

Baltijas gubernu jaunās semneeku leetu komiſijas.

Jau pee teesu reformas eewefchanas Baltijas gubernās waldbiba aistrabdiņa, ka semneeku leetu aprinda un gubernas eestahschu organiaſija nahlamibā tife galigi pahrgrofta (10. pantā, pagaidu nolikumās par semneeku leetu eestahschu ſaſtahwā un amata ufdewunu pahrgroftichanu).

Senatās semneeku leetu komiſijas muischneeku un pilſehtu aistahwajem ſkaita ſinā bija pahrsuwarš par waldbibas repreſtantentem. No muischneekem un pilſehtam wezās komiſijas atradās 4 delegati, no waldbibas puſes titali divi: gubernators un domenu waldes delegats.

Šogad pehž Wiſaughtak! (17. aprilī 1893. g.) apſtiprinatā walſtpadomes nolehmuma lihdſchini- gās „semneeku leetu komiſijas“ Baltijas gubernās tita atzeltas un to weetā 1. ſeptembrī ſhogad eewef- ſiās „gubernas semneeku leetu komiſijas“ (губернская по крестьянским делам присутствія) pa weenai katrā Baltijas gubernā.

Salihdſinot ar wezām semneeku leetu komiſijam jaunū „gubernas komiſiju“ darba lauks ir ſtingrafi noteikts, minū waras aplots zeeſchaki noſchmets. Wiſpahrīgi nemot jaunās gubernas semneeku leetu komiſijas toti lihdſinajās, tā ſaſtahwā, tā amata waras ſinā, lihdſigām eestahdem walſis eekſchējās gubernās. Zaur jaunū gubernas komiſiju organia- ſiju waldbiba ir nodibinajufe weetejās semneeku

administracijās zeeſchu, konſekwentu ſakaru un ſa- ſtanu ar zentralās waldbibas noluhkeem un idejam. Gubernas semneeku leetu komiſijas darbiba un or- ganiaſija dibinajās uſ ſtingra ſubordinacijās prinſipa.

Jaunajās gubernas semneeku leetu komiſijās no weetejam pašwaldbibas eestahdem atrodoš titali weens weenigs delegats, t. i. gubernas muischneezibas preekſchneeks, ziti wiſi gubernas ſem. leetu komiſi- jas lozekli ſaſtaw ir daſchadu weetejo krona eestah- ſchu preekſchneekem jeb to paligeem.

„Gubernas semneeku leetu komiſijas“ preekſch- detajis ir weetejais gubernators. Komiſijas lozekli ir: gubernas muischneezibas preekſchneeks, wiſegub- ernators, kamerpalatas preekſchneeks, domenu wal- des preekſchneeks, gubernas pilſehtā atrodoschās ap- gabala teefas prokurors jeb ta beedris, gubernas pilſehtas meerteſnechu ſapulzes preekſchneeks un ſewiſchts no eekſchleutu miniſtra eezelts un Wiſ- aughtaki apſtiprinats „paſtahwigs lozeklis“. Domenu waldes preekſchneeks ir titali Wiſdemes „gubernas ſem. leetu komiſijā“, Zgaunijā un Kurjemē wina weetu iſpilda ſewiſchts preekſch tam no domenu miniſtra eezelts eerednis. Gubernas muischneezibas preekſchneeka weetu, ja tas aif liſumigeem eewefleem ir aifaweis komiſijas ſehdes apmeklet, war eenemt reſidejoſchais landrats. Vitums gubernas ſem. leetu komiſijai dod teefibu uſ ſawām ſehdem eesault ari semneeku leetu komiſarus preekſch to leetu ap- ſpreechanas, kas uſ wina eezirkneem ſihmejas. Kom- iſareem ſchahdā gadijumā ir teefiba lihdſpreest, bet ne lihdſbalſot.

Lihdſ ar jaunū „gubernas komiſiju“ eewefchannu wiſas ſenām semneeku leetu komiſijam preekſchietās leetas, kas atradās wina waj ari gubernatoru iſ- ſpreechanā, tā ari aktiwās uſglabatee, jeb tur nodō- damee dokumenti, grahmatas un ſanſlejas peederumi pahreet gubernas komiſiju pahrsināſchana. Wiſas lihdſibās par ſenato semneeku leetu komiſiju ſpre- edumeem, kas taiſiti eepreeſch „gubernas semneeku leetu komiſiju“ nolikumu ſpehlā zeliſchanas, janodob eekſchleutu miniſtram ſenatās terminās, t. i. 30 deenu laiktā pehž ſpreeduma poſludināſchanas.

Kas ſihmejas uſ jaunū eestahschu uſturu, tad waldbiba minetam mehrkam ſihmejuſe 17,400 rbf., tui iſdalas ſchahdi:

Sewiſchtais no waldbibas eezeltais „paſtahwigais lozeklis“, katrā gubernas komiſijā dabū 2800 rbf. gada algas, bes tam ſewiſchlas deenas, — zeta — un loxtela naudas, kuras iſmatfajamas tam ſee- iſchis par latru iſbrautumu amata darischanās. „Gubernas semneeku leetu komiſijas“ ſekretars, kuru eezel gubernators, ſahw 7. deeneſta klafē ar 1500 rbf.

gada algas. Bes ſcheem mineteem iſdewumeem wal- dbiba wehl noſpreedufe „gubernas ſem. leetu komi- ſijam“ Baltijas gubernās uſ latru gubernu preekſch kanſleju iſdewumeem pa 1500 rubkeem. Mineteē iſdewumi Zgaunijā un Kurjemē jaſed if ſemes no- doktu eenehmumeem, Wiſdeme turpreim if ſewiſchka nobdka, kas nemams, proporzionali ar dahderu ſlaitu, no muichu un semneeku ſemes.

„Gubernas semneeku leetu komiſijas“ zentralwal- dbibas eepaids, tā jau augſchā minets, ſiſtri papla- ſchinats. Gubernators gubernas komiſijā ir preekſch- ſehdetajis, un wina peenahkums ir, luhkotees ſewi- ſchki uſ to, ka wiſas leetas, kas atteezas uſ ſem- neeku pagastu pahrwaldibu un to ſemes nolahrto- ſchannu tittu kohrtigi weetas. Ka gubernas semneeku leetu komiſijai, tā ari gubernatoram japhrhuſto un jawada weeteju semneeku leetu komiſaru darbiba. Gubernatoram ir teefiba uſ wiſpahriga pamata re- widet komiſoru darbibu un dot teem aistrabdiſumus weenlihdſigai semneeku liſumu peemehroſchana. Par nelahrribam, kas pee rewidēſchanas atroſtas, tā ari par komiſara amata peenahkumu neiſpildischanu, gubernators jeb preekſchā atradums „gubernas semneeku leetu komiſijai“ preekſch apſpreechanas. Sihmejotees uſ uſtraudſibu par pagasta amatawihreem gubernatoram palek teefiba tos par maſakeem pahrsahpumeem jodit ar peefihmi, rahjeenu, nandas ſodu lihdſ 5 rbf. un areſtu lihdſ 7 deenam. Sewiſchki eewehrojams pahrsahpumu gadijums gubernators pagasta eeredni war uſ laitu aistahdinat no amato, uſdodams pee tam semneeku leetu komiſaram greeſtes pee „guber- nas semneeku leetu komiſijas“ ar preekſchliſumu wai- nigās perſonas galigi atzelt no amata, jeb nodot teefam.

Tuwaku uſtraudſibu par „gubernas komiſijas“ dar- bibu liſums, bes gubernatora, uſdod wehl ſewiſchkam no eekſchleutu miniſtra eezeltam un Wiſaughtaki ap- ſtiprinatam „paſtahwigam lozeklam“, karam ari peenahkums pahraudſit „gubernas semneeku leetu komi- ſarus“.

„Gubernas semneeku leetu komiſijai“ liſums eerahda toti leetu un plaſchu darba lauku: komiſija ir wiſe- eestahde par semneeku leetu komiſareem, wina ir plaſcha mara par pagastu pahrwaldibu, wina iſſchir leetas, kas ſihmejas uſ ſemes jautajeenu ſtarp muich- neekem un semneekem. Jauno liſumu 9. pants uſ- ſkaita wiſus komiſijas darbības preekſchmetus. Pehž ſchi panta gubernas semneeku leetu komiſijai peektit:

a) Iſſtatit un iſſpreest ſuhdſibas par semneeku leetu komiſareem wiſās leetas, kas padotas pehdejo pahrsinai.

b) Iſſpreest domu ſtarpības amata leetas, kas iſ-

zehluschās ſtarp semneeku leetu komiſareem. Domu ſtarpības ſtarp daſchadu gubernu semneeku leetu komi- ſijareem iſſchir tahs gubernas „gubernas semneeku leetu komiſija“, kur ſtrihdus jautajeens iſſehlees.

c) Iſſchirt no semneeku leetu komiſareem, uſ gu- bernatora jeb wina pašchu nolehmumu pamata, ee- ſneegtus preekſchliſumus par pagasta amata wihru galigu atzeliſchannu no amata administratiwā kohrtā un par to nodoschannu teefam.

d) Apſtiprināt no semneeku leetu komiſareem ee- ſneegtus un pahrsauditus wiſpahrigas pagasta ſa- pulzes ſpreedumu par netiklu pagasta lozekli iſſehg- ſchannu if pagasta ſabeedribas un par to nodoschannu waldbibas ſinā.

e) Noteikt pagasta weetneeku ſlaitu, kas katru gadu japhrwel, ja weetneeku wiſpahrigais ſkails nebuhtu dalams uſ trim lihdſigām datam.

f) Apſtiprināt preekſchliſumus par pagastu ſawee- noſchannu un ſadalischanu.

g) Noteikt un pahrgroft, ar eekſchleutu miniſtra apſtiprināſchannu, semneeku leetu komiſaru robeſchās tais aprindās, kur komiſaru ſkails leelaks par weenu.

h) Zaurlihtot uſ gubernatora preekſchliſumu no meerteſnechu ſapulzem ſaſtahditus ſaraktiſus par pa- gaſtteeu eezirknu ſkaitu, tā ari leetas par mineto eezirknu robeſchu pahrgroftichanu, par pagastu ſkaita paleelinaſchannu waj pamaſinaſchannu, kas mineto ee- zirknu ſaſtahwā atrodas, par jaunū eezirknu eestah- diſchannu jeb paſtahwigā eezirknu pamaſinaſchannu un beidſot leetas par semneeku wiſteſteju eezirknu robeſchu ſaraktiſu tais aprindās, kur ſcho teesu wairaf tā weena.

i) Noteikt iſwehlanām pagasta teefas amata per- ſonam wiſmajafu algas leelumu.

j) Pahrsināt par kapitaleem, kas nolemi zeeummu nanu eeriſchſchana preekſch perſonam, tam pehž pagastteeu ſpreedumeem japhda areſta ſods, un iſdot nolehmums par mineto kapitalu noguldiſchannu, rehſinu weſchannu un pahrskatu (ſt. pagaidu nolikumās par ſodeem, kas uſleelami no pag. teefam, peef. pee 20. p.)

k) Noteikt uſ if trim gadeem atlihdſinajumu, kahds meſchu iſpachneekem pehž meſchu uſtawa (580. p. pehž 1890. g. turp.) nolikumeem jaiſmalſā perſonam, kas meſcha degiſchanas gadijeenā eesaultas uſ meſcha diehſchannu, uſſtahdit uſ if trim gadeem taſſi meſcha materialeem preekſch ſoda noteikſchanas par meſcha ſahdſiban, un iſgatawot ſihmes, kohdas meſcha ſar- geem janehſā amatu iſpildot, tā ari noteikt maſku, kas nemoma par minetām ſihnem.

l) Saſtahdit formas pagasta pajem un apleezi- ham preekſch teem pagasta lozekteem, kas no pagasta uſ laitu atwatinās, tā ari ſaſtahdit formu zelabite-

Dahhadi rakſti.

Berlines dſihwe.

(Turpinajums.)

Tagad teikſim kahdus wahrdus par Berlines wiſ- pahrejo ahrejo iſſlatu. No eestahkuma Berline iſ- leetas toti ſtaifſta, bet pamafam ehlu weenadiba ap- nit, to teesu jo wairaf tadē, ka gandriſ wiſur ſa- ſtopama ehlu iſſlata ſaſſiſtikajija (apmahniſchana): mahjas, kuras pirms iſleetas it tā no granita uſ- zeltas, pehžat iſrahdas par weenlahreſcham no ke- ſeteem uſuhwetām, figurās jeb iſgrefnojumā, tui iſ- leetas it tā no weſala aktina iſſiſti, iſrahdas iſ- gatawoti no gipſa jeb zinka. Saſiſtane eelās noteef pa leelakai datai ar ſirgu dſehſežu palidſibu, jo Berline ir pahrelahſta krunam un ſchēhrtam ar ſirgu dſehſežu tihtlu; tur par gadu iſwabā 117 miſ. pa- ſaſchereu.

Doti ſawadu eepaidu aſiſaj tas aſiſkalis, ka Ber- lines eelās ari redſ hrauzam ar jumeem. Šchim noluhkam wiſmairak leeto Dahnu dogus, bet deefgan beechi ari weenlahreſchus medības ſumus. Šlitums pee ſcha tas, ka ſumi nepadodas lohga diſſiplinai, tee ar katru ſweſchu ſumi ſahf reetees, beechi ſkreem tur, tur newajaga u. t. t.

Gandriſ 1/2 data Berlines eedſchwotaju dſihwo pagraba dſihwotāds; tur ſaſtopami ne tikween ſtrahd- neeki jeb amatneeki, bet ir profefori, mahſkeneeki,

ſchurnalisti u. z. Ipharſchi tahdi dſihwolti, kureem iſeja waj logs ir uſ pagalma puſi, ir koti behbigi, tumſchi, mitri un netihri; te katrs maſakais kaktiſch top iſihrets natis mahju meſlatajeem. No ſchējeenas Berline aifween ſahſas epidemijas (ſipigas ſlimības). Saprotams, ka ari itumības ſahwolkis ſchahdās weetas naw wiſai augſis.

Berlines eedſchwotaju gimenēs (familijs) behr- neem jau no ſchuhpūta ſahf mahzi tautas dſeefmas, tā ka dſeedaſchana Wahzu gimenēs ir wiſnihtakā laika kaweſchana. Wahzu meitas jau no ſkolas go- deem ſahf mahziſtees ſaimneezibu, ar to Wahreeschi koti lepojas, to turedami par wiſlabalo lidſkeli pret neleeteigu laika parawidſchannu.

Berline ſeeweetes pa leelakai datai koti patihkamas: ſkaidra waigu kraſha, tumſchās aſis, kupli mai, tiſ gihnja pantu aſums drufu maita labo eepaidu. Widus labrias ſeeweete ir deefgan iſgihſhota; ta laſa daudſ romānu, ſchurnalau, paſaku u. t. t.

Bet te japeſihmē, ka ſeeweete nekur naw tiſ dſiti grimuſe, tā Berline. Ar tahdām nelaimigām, titu- migā ſinā grimuſcham ſeeweetem apetas tā ar ku- ſioneem, tahs niſina un wiſadi paſemo. Šchahdu ſeeweefchu Berline ir koti daudſ un tahs pahrpilda wiſas ſemalās weefnijas. Alus pahrdotawās pa leelakai datai weefus aptalpo ſeeweetes. Tahdu alus pahrdotamu Berline ir lihdſ 1500 un ſeeweefchu — aptalpotaju tams — lihdſ 10,000.

Berlines eedſchwotaji eewehrojami tā leeli alus dſehrtaji; ſinamu daku laika darbdeenas, par ſweht-

deenam jau nu nemas nerunajot, tee bes atrauſchanaš pawada alus bodēs. Saprotams, ka paſtahwigā, pat pahremehrigā alus baudiſchana nepakeel bes ma- nana eepaida uſ Berlineſchu weſelibu: eewehrojami ahrti taiſni alus leetoſchannu ſkaita par wehdera ſlimibu ſiſtrās iſplatiſchanas eekſtu Berline.

Drs mihtais, no Berlineſcheem toti eezeenis dſeh- reens ir taſija. Wiſween plſt. 4 pehž pūdeenas wiſa gimene ſapulzejas pee galda, uſ kura kuhp taſi- jas kanna.

Strahdneekem pilſehtā ir ſawas kaſinjijas, kuras tee pa watas briſſcheem ſalaſas un ſarunajas. — Sewiſchki eewehrojamas tā ſaultās „Wiſnes kaſi- nijas“, kur ſalaſas mahſkeneeki, politiſki, rakſineeki, ſchurnalisti u. t. t.

Pa ſwehtdeenam teatri ir no laudim pahrpilditi. Berline miht teatrus ar ſlatuwi ſem klajas debes, turklāt te atrodoš ari tahdi teatri, kur war ſlatitees un tani pat laika ehſi, dſert, ſmeſket, kadē tahdus apmeklē toti daudſ kauſchu.

Bes alus pahrdotawam ſwehtdeenas ir kauſchu piſni ari kaſinjijas iſrihlotee konjeti, kahdu uſ ſpre- upeš kraſta ir koti daudſ. Te publiku peewel ar kaut lahdeem briſhumeem, par peemehru, Anglu jeb Dahnu dſeedatajam tantiflōds apgehbdōš. Šchahdu konjertu wiſpahrigs karakters — toti ſems, rupiſch un no mahſklas te newar buht ne runas.

Berline wehl naw nodibinajufe iſti tantifla mahſla, kas iſſkaidrojams gaur to, ka paſchās pil-

ſehtas eedſchwotaju ſaſtāws ir daſchadu elementu maiſijums, turklāt leelakā daka mahſkeneeku, gleſno- taju u. z. janā Berline no prowinzem. Ari pilſehtas weenadiba, jautu dabas ſtatu truhlums, paſchu Ber- lines eedſchwotaju nepraſchana mahſklas ſinā, newar noderet par mahſkeneeku gara darbības weiginatajeem. Berlines nazionalā (tantiflajā) biſchu galerijā toti reti ſaſtopams labas, kreetnās bides, pa leelakai datai rehjami, tā waretu teikt, giſti ſkolemu darbi. Apſlatot ſchahdas bides, newar ſajuſti to, ko iſhtu mahſklas darbu uſſlatot un kas aiſgrābj un eelustina zilwela ſirds un dſehſeles dſilumus.

Muſika turpreim Berline atradufe ſew iſhtu weetu. Te war katru deenu dſirdet labu muſiku, kuru Wahzi koti ougti zeena aif tantiflas lepības, jo muſiku tee ſlaida tihti waj titali par Wahzu mahſku.

Berline ir wairaf ſpezialkonjertu ſahles. 1) „Dee- dahſchanas akademijs“ (Singakademie), kur ſaet augſtaku kohrtu laudis; te ari jauni ſajerejumi top beechi ween uſweſti; 2) „konjertu mahja“ (Concert- Haus) ir preekſch ſemaku ſchiru laudim: turgoiatajeem, komijeem un ziteem. Ee- eſas mahja ir koti ſema. Ap plſt. 7 ſahle ſahf piſditees klauiſtajeem; te ſanāk gimenes ar behrneem, ſeeweetes ar adikli rokā u. t. t. Starpbrighchōš wiſi dōdas uſ buſetes iſtabu, kur eehduſchi un eedſchruſchi, atkal ſheidſas apmeerinat ſawus muſikalifſtus pahgrejumus.

(Turpmal beigas.)

tem, kuhgumeem un apleezibam, kas isdodamas scho gubernu semneekem, kad tee pahveet zids pagafids waj kabrids.

m) Veetas, kas sihmejas uf semes jautajeeneem starp semneekem un muischneekem. Schai fina komifijas updewums ir apstiprinat no semneeku leetu komifareem apleezinatun labprahitigus lihgunus starp muischneekem un semneekem par semneeku femes-gabalu ifmainifichanu pret muischas femi, uffakt un ifschkiri leetas par pretlikumigu, ar semneeku litumeem nesaftanofchu, semneeku femes (Widsem) — klauschu femes, Sahnu sala un Zganunij — semneeku nomas femes un Kurjem — semneeku nomas gabalu) peeweenofichanu muischas femi, la ari leetas, kas sihmejas uf klauschu femi (Widsem) pahwehrychamu par muischas femi, t. i. nodofku swabodu femi un beifot noiteft semneeku mahjam wis-mafako flaitu, kuhfch jaatfij muischu no jauna regulejot jeb mahjas no jauna eedalat.

Ufscandfiba par Baltijas gubernu krona muischu femneeku femes eelabrotichanu, ka ari ifspreefchana par fuhficham, kas eefneegtas par domenu ministrijai padoteem eeredneem, peekrit uf schai fina ifdotu nolikumu pamata ne gubernas femneeku leetu komifijai, bet domenu ministrijai.

n) Uffahdit fihlus noteikumus, kas apdrofichinatu ar ifkumu faftanofchu femneeku leetu wirjeemu un rihzibas zela gahdat par lihbfeteem tos ifweft.

o) Uffahdit bubfchetu ifdewumeem preefch „gubernas femneeku leetu komifijas“ ufura, ka ari preefch primatneerneeku peenemfchanas wajadfigds gadijums.

(Zurpmal beigas.)

Par Amerikas awifchneezibu.

T. —

Nekur gan nebuis awifchneeziba tahda mehra at-tifhtita, ka Seemel-Amerikas Sabeedrotas Baltis. Awifch pabalstas uf laftatojeem; fchee Amerika ir dar-rifufch par eefprijam, la tureenes awifchneeziba warejufe peenemt tahdu opmechru. Turwaka eeflata deht japalufhofas kahda femifchka pee faebedribas peederofcha walfti. Kalifornija, peemehram, ir gan ftarp baltajeem eedfchwotajeem tahbi, kas ifteel bef femifchki ifdotam grahamatam, bet naw neweena tahda, kas nelafuru weetejas awifch, lai gan warbit tilai tabet, lai dabutu finat, kas noteel aplahmet, kahdas ir zenas, kas ifwehlets tahda amata, kas nitris. Weeteja awife ir il turam deenifchka waja-dfiba, tapat la maife un uhdens. Kalifornija ir, ifnemot krahfainos (Kineefchus, Japoneefchus, In-deefchus un Negerus), kas nenem dalibu pee at-tifhtibas panahfumeem, wairat neta miljons balto eedfchwotaju. Preefch fcheem ifnat Kalifornijas walfti pafcha 98 mehnefcha rakti, 78 no fcheem pawiffam kopd 202,130 eefemplard; 358 nebetas awifch, 332 no fchihm kopd 845,512 eefemplard; 83 deenas awifch, 81 no fchihm kopd 441,505 eefemplard. Uf latru gimni, kuru Kalifornija 1890. gada faftaitaja 245,710, ifnat gandris 6 laiftrakti. Bef tam eenal Kalifornija leels flaitis Sabeedroto Walftu leelajas austruma pufe atrodofchds pilfeh-tas ifnahfchofcho laiftrakti, ta ka uf latru gimni pawiffam ifnat ap 8 dafchadi laiftrakti. Ja ta lafa, tad war ufureet milifumu laiftrakti, kas ftahda ar wisplunigakeem lidfekteem.

Dairakfimeezibas awifch Sabeedrotas walftis ir wiffas biledem pufchfotas un maffa 1 1/2—4 dollari (1 dollari = 2 rbl.) par gadu. Tahs pa leelakai datai nepawiffam neaifteel politiku, ne eefchejo, ne ahrejo. Bet ir ari dafchi mehnefcha ifdewumi ar politifu rafkturu, no kureem dafchi aplahfo fadfh-wos jautajums ne lihdftrahdneeku ifftahdajums, bet pahneedf fadfhwes darbineeku pafchu ifflaidro-jumms un apzerejumms, mafkadami par teem milfi-gas naudas fummas. Stahfa, ka gadu atpakat Anglu walfts wihri Gladftons un Eelfdris (Salis-bury) dabufufchi kates 5000 mahzimu ftelingu (1 mahz. ftel. = 10 rbl.) par rafteem Trijas jautajums, no kureem kates aifnehma drufu mafat neta deutas lofni. Schurnalds gandris nemaf ne-ufnem garus romanus un fahftus. Amerikaneetis dshwo ahtri, drihs pahreet no weena preefchmeta uf otu; tas alafch maina fawu weetu, trefcha data no wifsem wihreefchu eedfchwotajeem pawoda leelako datu no fawa laika zela — tur newar apfrantees ar wezam fchurnatu burinizam un tapdz winam rafktu eefahfumi, wibi, beigas naw ne no lahds nofihmes.

Dafchu arodu fpezial laiftrakti, peem. teefleetu, ahfneezibas, rclaf darbu, gan ir warbit palata dafcheem Europas fpezialeem laiftrakteem, kuhfojotees uf finatifikas weelas fmalu ifftahdofcham, tomereem ir wazem leela praktifka wehrtiba. Tee if-flahfa wisjounalos atrodumms, aprafta wisgruhtafos ifgotawojumms wisaprotamak laheta, ta ka par teem dabu pilnigu eeflatu il kates, kam wis-pahyiga ifglifhtiba. Spezialos laiftraktis nelafa tilai fpezialifsi, bet il kuhfch, kas grib felot weena waj otra aroda atifhtibai. Ae to ftahw sakara Amerikaneefcha wispufta un wina laifftiba, pah-mainti famu nodarbofchonos un pelnas awitus. Dfinis Amerikaneetis ir no pafchas behrnibas pa-radis, greeftees pee laiftrakteem ar wifadeem jautajumeem; pee teem wifch wehlat greefchas ar fa-weem peedfchwojumeem, zitus pamahzidams. Ta fpeziale laiftrakti fawed kopd tahda aroda darbi-neekus no wifam pufem un ahtri ifplata eewehro-jumms un atrodumms. Schee laiftrakti ir toti lehti,

un tas ir ifflaidrojams zaur to, ka pufe, waj pat diwi trefchas dalas ir aifnientas ftudinajumeem, ihpafchi tahdem, kas fihmejas uf arodu. Cenah-kumi no ftudinajumeem iftaifa ne reti trihs zetur-tas dalas no wifsem awifch eewehrummeem.

Leelaks politifikas awifch ar wispahyigi tautifku rafkturu ifnat leelajas pilfehitas Nu-Jorka, Boftona, Filadelfija, Tfhikaga. — Starp tahm minama „New-York Herald“. Ta iftrikofa uf fawu rehfnu pirmo Henri Stanleja eefpedijiju uf Afriku, kas atrada Lewingtonu; ta iffuhitja Lenas ifela (Sibirija) boja gahjufcho lugi „Jeanette“ — mellet anftunnu juhwas zelu; ta taiffta kopd ar lahdu Kalifornieeti otro kabeli (telegrafa liniju) zaur Atlantijas juhru. — Gan wis-wairat ifplattais laiftraktis uf femes lodes ir „New-York World“, Schidha Pulifera ihpafchums. Wifch-paftaw no ifchetreem ifdewumeem: ildeenifchka rihfa, kas ifnat 380,499 eefemplard; ildeenifchka wakara, kas ifnat tahda pat flaita; fwehdenas 264,955 un nedelas 134,352 eefemplard, ta ka wifch ihfteni if-nat wairat nekil eefemplard. Pulifers wimu nopirka 1888. g., tad tas bija ifplattis 33,521 eef-emplara un peedereja pee trefchds fchktas awifem. Tagad laiftraktis „World“ eewem fama pafcha namu 16 ftahwds, kuhfch flaitas par wisahgftato Nu-Jorka un maffa daubf milf. rubin; un tomere wifus fchos milfu ifdewumms atrehfnot, laiftraktis atnes leelu pelnu, buhdams pirmkari wazem ifplattis, tad fchi eewefla deht dabudams toti daubf ftudinajumms, kuru widejs flaitis ir il deenas 5154. Amerikas awifch-neeziba wispahyigi fcho laiftrakti ne-eereedf; wifch-nesin — ne-eetur nelahdu mehreniba; dafchi pat domd, ka wifch tihfchu ifaigina fuhdfibas pret femi, kuras wimu tal gala wirfa uf preefchu. Tomere ja-atifit Pulifera rihfotaja un idaritaja dahwanas. Wifch bija pirmais, kas eeweda illuftracijas deenas laiftrakti; pee latra gadijeena redsamms dalibneeku gihfmees, weetu nofihmejumi u. t. t. Bef tam wifch reti palafchaf uf telegramu finam, ufura wifur fama pafcha koreffpondentus, netaupidams preefch teem nelahdu naudu. — Galwenofais re-publiktas partijas organs ir „New-York Tribune“, kas dibinata reifa ar fcho partiju. Schis laiftraktis ir toti apdomigs, atturigs; wina finas ir uweemu gahfchaf un noteiktas, un kaut gan wimu wada ihni republiktis garu, tomere wimu zena ari wina eenaid-neeki. — Amerikas laiftrakti deenifchlas darifchanas wed weenigi pa telegraju; wifas lihdftrahdneeku un koreffpondentu wehftules telegrafe. Sinas par eeweh-rojumeem gadijumeem ahtri famelld, dfeifszelu ektra wilgenus uf gadijuma weetu iffuhot. Kad fchogad dafchus mehnefchas atpakat telegrafs San Franzifka atnefa finu, ka ir ifdewees, diwas wispar pahftlamos laupitajus Zwanfu un Sontagu Sjeru-Kemada talnu flehptumds atraft un ar kara eerofchu palidfibu dshwms fanemt, tad weetejais laiftraktis „Examiner“ iffuhitja dfeifszela ektra wilgeenu uf 200 Anglu juhdfes atlahfo gadijeena weetu, ar pilnigu lihdf-trahdneeku un mahflimeeku perfonatu, lai fahabutu uf ahtru roku wifus gadijeena fihlumms. Un otra rihfa laiftraktis pahneedfa neween pilnigu zihnina ap-rafktu wifds fihlumms, bet ari pafchu laupitaju, po-lifijas eerednu, weetas un zetuma nobildejumms; gadijeena oprafht nebija atlaifta ne mafata leeta noft, lai gan pirmo finu par to dabuja eepreefchejas deenas pufdeena un noituma weeta bija 200 juhdfes aiftatu. Pa maf minutem femifchus wilgeenus fa-gatawot, kas eet wisleelata ahruma, ar teem if-fuhitit peeteelofchu flaitu lihdftrahdneeku un mahflime-eku, eefpeet pa nakti fihfitem tuhftofchus eefem-plaruf, tas naw Amerikas awifchneeziba nelas jauns. Zo ifdardami laiftrakti turilat fapelna daubf naudas.

(Zurpmal beigas.)

No eelfchjemes.

a) Waldibas leetas.

Mahlpils fawftarpigas druwu apdro-fchinafchanas beedr. pret kufu, ka „W. G. A.“ fino, 22. feptembri no eelfchleetu ministra apstip-rinata.

Sudraba medalas ar ufrafktu „par flih-ku“ glahbfcham dabufufchi: Kofku raga glahb-fchanas ftahjas aineeki: Andrejs Tebrands, Niko-lajs Jrents, Andrejs Ofolinfch, Dimitrijs Spalte, Peters Lorenzis un Peters Tamans. (W. G. A.)

Rigas Appabala teefas prefidenta beedrs Nilus pahzjeltis tahda pafcha weeta uf Mafkamas Appabala teefu.

Walfas pafia un telegrafa fawtori par VI. fchktas eeredni peenemis Pawils Smirnows. (W. G. A.)

Walfas pafia un telegrafa fawtora VI. fchktas eerednis pahzjeltis uf Dfesas appabalu.

Widfemes kameralpalata par femifchku uf-dewumu ahfchitata eeredni eezelts Aleksandrs Si-dorows.

Aifputes pilfehitas fcolas fkolotajs Goba-nows atlaifts no amata. (R. G. A.)

Zelgawas-Baufstas appabala III. eeziefti par meeratefnefi eezelts Leepajas appabala teefas pro-kurora beedris Wofsha. (W. G. A.)

Ezelti: Leepajas Nikolaja gimnafijas Latinu walodas fkolotajs Kluge par wezo walodu fkolotaju Aleksandra gimnafija — Riga, A. Feierabends par tizibas mahzibas fkolotaju Bauftas pilfehitas flola, Zukumas pareififfigo draubfes fkolotajs Wojzechow-

flis par Talfu pilfehitas fcolas fkolotaja paligu, Rigas Aleksandra gimnafijas fkolotajs Wafkows par Leepajas gimnafijas infpektoru, kuhfch pehdejais Alfreds Schens atkal eezelts pee tahs pat fcolas par wehftures un geografijas fkolotaju. (R. G. A.)

b) Original-finojumi.

No Mahrfneem. Mahrfneefchsi ir „krona kaudis“. Sem fche pulidif augliga un labi eefkopta. Mahjas pawiffam 75 flaita, pa leelakai datai ma-fas, daubfeem fainneekem aramas femes tilai ap 20 puhraweetas, jo fche nelahgais paradums, ka tehws dala mahju ftarp wifsem dehelem. Scha gada rafcha ir laba un kad eewehro, ka noma jamafsa par gadu tilai no 30—80 rbl., tad buhtu domajams, ka kaudis dshwo pahrtifufchi, bet kad dau-djeem jalaujas ar nabadfibu, ir beefcha krodfinu ap-mellefchana wainiga. Jau igatu laifu fpreeda, ftrihdejds un teefajds, waj faweenotees Mahrfneenu pagaflam ar Startu un Liffas pagafteem ari pagafsa waldes fina, ta kas jau teefas fina notijis. Pa trihs reifem fpreeda faweenotais pagafteem weeteeku pulks, taifti kopigu pagafteem namu, bet lihdf fchim ne pee lahda gala netifa. Oktobra mehnefcha widu tita no femneeku leetu komifara pafinots, ka Mahrf-nena, Starta un Liffas pagafsi faweenoti weena pagafsa, fem nofawuma „Mahrfneenu pagafteem“ un ka par wifsem trim pagafteem eewehlams tilai weens pagafsa wezafais. Jaunads wehlefchonos nolittas nowembra fahfuma. Tagad buhtu toti wajadfigs, ka par nahfamo pagafsa wezafos eewehletu wihru, kas fpehijis wifus trihs pagafteem fawenmet weena, jo lihdf fchim minete pagafteem ftahweja deefgan naidigi weens pret otu. No beedribu dshwms maf kas manams. Uffaitot pehen iftrikoto basaru, fche ga-deem naw nelads iftrikofjums bijis. Malawoets.

No Skultes. Schemeeefchi ftipri ween peekopj dfeefchanas mahfltu. Pa labafais peerahbijums fchim ifteifumam ir tas, ka Skultes pagafsa atrodas 5 krogu (agraf pat 7), kuras wifus Skulteeefchi ufur, ta ka krodseeti war mafat pat 1000 rbl. rentes. Neftan atpakat lahdi trihs, ifchetri kroga brahlfichsi S. krogd nopirufchi waj wifur tur atrodofchos alu un tad ari dfehufchi lihdf nefinat. Turpretim zeti-neekem, preefch kureem krogeem ihpafchi wajadsetu buht, reti fchejeenes fregi der. — Schogada labifas rafcha, ifnemot auftas, ir peeteelofcha. Weenumer-pa-ftahwofcha flapja laika deht, rubfus fchoruden reit lahds wifus ir eefehjis, dafch pat warbit netaf. — 27. oktobri mums uftrita pirmais fneegs, bet 29. okt. jau atkal nolufa. — Garnafchi mahfu ap-gabalu daubf nepeemelle. Tfhigami, pahftamee firgu fagti, mahfu pufe nedrifit ne rahditees. No wahda: „Skultees“ Tfhigams jau tihri waj trihs, fur nu weht Skulte kahju eefpert. Rits.

No Tirfas. Scha gada „M. W.“ 42. num. eeweeotots finojums no „Tifmalos“, kuhfch fatura fina fihmejas uf Tirfas pagafteem draudfi. Neif-promis, kadet zeen. koreffpondents, „S-kalnu P-rs“, nopuhlas dot Tirfai jaunu, pafcha fabrifetu wahrdu, par kuru wifch trefcham nelahdas aifini-bas neifpelnifees. Turilat zeen. koreffpondents nele-kas buht lads fchejeenas apftawu pafinefs. Wis-pirms wifch wareja fawu flawas dfeefnu par fcha-gada „bagatigo“ rafchu uf pufi flufaku noftandinat. Verlas, ka tas ir fchejeenas fch. g. rafchu ufufhofis zaur wairojamo glahfi. Tad pehz „S-kalnu P-ra“ finejuma buhtu janoprot, ka fchejeenas dfeedataju kori (protams wairati) kopigi iftrikofufchi diwi reif-s falumu fwehftus, no kureem neta neattizees preefch labdariga mehreka; bet patefiba tas ir zitadi. Sakumu fwehftus iftrikofja diwi atfemifchki kori, kates par femi, kates femi fama wadona resp. wa-doneem un preefch fama mehreka. No pirmajeem, kaut gan tee femifchku apftawu deht noriteja ifpat ka bef mufikas, atifa preefch labdariga mehreka lihdf 30 rbl.; turpreti otraje, tabet ka ita iftrik-foi wehla rudeni, ameta iftrikofajeem weht mafu iftruktumu. Tahlat „S-kalnu P-rs“ pawiffam greift ifteizees par mahsitaja wehlefchamu. Pirmkari, mah-zitaja wehlefchana netifa ifbarita no „faudim“, bet no komentata delegateem. Dtrkari, ne kaudis, ne komentata delegati nebija fahalfufchees „wairat par-tifjas, wairat kandidatus wehledami,“ bet pirmo reif-komwents no diweem kandidateem ar balfu wairumu — ihpafchi no pagafteem pufes — eewehleja Pama-fara fgu un pehz tam, kad Pamasara fgs fchahs weetas nepeewehma, komwents weenahfagi eewehleja par Tirfas-Welanas mahzitaju Kundfina fgu, kuhfch no konfiftorijas jau bija fchai draubf par mahsi-taja weetas ifpilditaju eezelts. Wifch fawd amata tifa eewefis 17. oktobri fch. g., fur ihfti bija ifde-wiba pahrtizeenitees, zil toti wifa draubfe ar wimu meera. Trefchkar, tas, ka par wifu Tirfas pagafteem, ka ari par wifu draubfi, diwas, trihs perfonas naw meera ar weenu, waj otu kandidatu, weht neno-fihme, ka wifa draubfe (kaudis) buhtu fahalfufchees wairafas partijas, kuras latra gribetu — wehlet teefcha weenigi komentam — fawu kandidatu dabut par mahsitaju. Ta tad, ka redfams, „S-kalnu P-rs“ naw peeteelofchi eewehrodams fefojis ifl-wariga gadijumam, ta mahsitaja eewehlefchana wi-deji leelai draubfei. Weifot newaru ari tam pee-krift, ka „S-kalnu P-rs“ fala, laiftrakti fche teelot „deefgan daubf“ lofifi. Ka man finams, tad Tir-fas pagafsa uf 120 fainneekem (ifnemot muifchu

un draubfes flolu) peenat 24 eefemplari laiftrakti (4 eef. „Deenas Lapas“, 4 eef. „Balt. Weefnefcha“, 6 eef. „Mahjas Weefa“, 5 eef. „Walfs“, 3 eef. „Auftruma“, 1 eef. „Tehwijas“ un 1 eef. „Latm Awifch“), ta tad weens laiftraktis uf 5 fainneekem resp. zeemateem un tas gan naw „deefgan daubf“ Jaunzemu Karlis.

No Dfehribenes-Drufu appabala. 6. okt. taifni tam pahfch mehnefcha deena, ka ifg. gada pee-mums fche ufnahza pirmais fneegs, bet 24. okt. jau fneega bija fanahfufe 1/2 pehdas beefa laheta. 26. okt. nakit eefahfa ari ftipri fahf, ta ka jau pah-rafala pat efari, bet tomere wehlat aifal fala atlaidds un leelaka fneega data notifa. Sawd fina pee-mums tihri flaweni wezads oktobra fahfuma notureta Wez-Drufu „leela tirgu“. Kahds brahfch Nutufal-neefchu „tehma dehts“ kreetna buhfcha buhdams — eetreza karpinam alufglahfi ajis, kopdz tad ari dabuja zelot uf pagafteem mahju un eepafihtees ar zeetumu. Tad lahda finama un wifd apfahmet il labi pahftlama Nutufalneefchu dehtu partija rihfo-jas il flaweni, ka weenigi wimu nopelns, ka fcho gada Drufu tirgus paljis uf wairat gadem neaifmiflamms. Schi partija, kura teefcham na-par fodu mahju appabalam, bija tirgus fargeem titai ar motam fawaldama. Tagad leeta eefahfte ifmetlefchana. — Pee pagafteem amata wihru weh-lefchanam Wez-Drufids par pagafteem wezafos eewehleja Sumbu mahjas grunteeku J. Weeni. Nutufalneefchi few par pag. wezafos ifwehleja Wah-ras mahjas grunteeku P. Sufhriti un par wina weeteekem: Weefites grunteeku J. Wambanu un „muifchneeku“ rentneeku J. Ulpi; par teefnefi Ska-gatu gruntu. M. Lahzi un par ta weeteeku Ska-fchaf mahjas grunteeka dehtu J. Wefim. — Pa papildinajums un pahrelabojums lahda monai fena-lai koreffpondenzej if Dfehribenes-Drufu appabala (ft. „M. W.“ 41. num.) japeewed, ka 18. fept. Wez-Drufu pag. nama fawauktu bohru aifbildneem dots fefofch ifflaidrojums: Ja behrneem dshwms tehws, tad wineem aifbildna newajaga. Bet jeh tehws mitis un dshwa palifufe mahte, tad pehz Widfemes femm. ifl. (no 1860. g. S. 959) kahru mantas pahrwaldifchana peekrit ari mahte, bet wina par paligu un padoma deweju bodams kuro-tors. Kurators afgas pagehret newar (S. 972). — Ta tad es dafcha fina min. finojuma biju mahdijees Pater peccavi! (tehws, efmu greehofis). A.

No Rihzes. Neftan fche lahds wejits no Rihz-krogu uf mahjam eedams, pahz upi ar laiwim pahzjelotees nofihzjis. — Lai gan fchomafar tila no pagafteem wezafai pee hafnizas kroga iffludinata pa-wehla, ka naw brifhu meitads eet, tad tomere fchahda nebuhfchana nebut naw beigufees. Bet itilid fweht-walars kahrt, tad jau ar no wifsem zeekem un gar-wam aiflan nakftaigulu blaufifchanas. Mahdos ka no peenahzijas pufes weht maf teel uf to kuhfot, nowert fchahdu nebuhfcham. M. B.—s.

No Wihdenes. Wihdenes Suftru pagafteem jaunzeltais pagafsa namu nu ir pilnigi galams. Namis ir no teegeleem buhweis un ir eewehrojami leels un flaits. Semifchki eewehrojama ir augfchaf ftahma atrodofcha fahle, kura ir apmehram 14,000 kwadrat pehdas leela ar 8 leeleem logeem. Nama eewehufchana nolifta uf 14. nowembri. Pehz eewehufchanas zereemofijas notiks mineta fahle teama ifrahde un pehz tahs balla. Ifrahdei ifwehleta Ra-nina original-luga „Alga pehz nopelna“. —s.

No Witebfstas appabala. Sefideen, 9. okt. pulfti 1 pufdeena, nobegufe Karolewas pareififfigo hafniza. No rihfa tihufe notureta deemfapofchana. Bet pehz lahdam ftundam tihufi pamaniti duhmi Durwis atraujoj, jau bijufe eefkha ftipri ween pahz-nemta ar uguni, ta ka no hafnizas leetam newe-reja neta ifglabt un wifis kritis ugunij par laup-ijumu, ifnemot naudu, kuras nebifufchi pilni 100 rbl. Laudis gan fahftrahufchi leela daudjuma, bet wifglahbfchana neta nelihbfefufe, jo krahfotee toki beer-migi degufchi, ta ka pehz pahra ftundam wifis atradees pelnu guba. L. E. Witebskeets.

c) Baltijas notifikumi.

Baltijas un Jurjewas seminariju audfch-neem, kuru ifgliftojufchees uf krona rehfnu un weht naw aifalpojufchi iftumigi noitefto laifu — jaomafli kronam atpakat wifa nauda, kuru wimi dabufufchi la ftipendiju.

Widfemes gubernators eewehrodams, ka tilkaf Jurjewd, ka ari Jurjewas aprinkl pofaf to-leras fchrgu, atzefhtis 10. nowembri fch. g. Wewem-noturamo gada tirgu. (W. G. A.)

Zehfifis kurators atwehletis Luifei Zurgens ainer-meenkafigu privatfcholu ar diwi nodalam un pafm-iatu preefch meitenem.

Kurfemes gubernators iffinodams, ka Ja-gawd no Rigas eebraufufchais maifneeka fellis F-Weinbergs falimnis ar toleru un eelifts flimniz — peelodina eedfchwotajeem ifpildit wifas nofajijumms kas atteegas uf koleras fchrgu, lai iffargatos no flimfchanas. (R. G. A.)

Kuldiga atkauts Nikolajam Zerlampjewam dot par welfi ftudinajumu lapu „Годъ иеетъ латоръ объявленъ“ — Kreemu, Latweefchu i-Wahzu walodas. Tahda pat ftudinajumu la-„Объявленъ“ ari atkauta ifdot Nafum. im Jan-LOWIFCHAM WAUFFA. (W. G. A.)

1) No jām Kreevijas pusēm.

Peterburga. Viena Majestāte Keisars dah-
winaj rakstneklam Grigoroviščam un viņa 50
gadū finišās darbības jubileja I. sēklas Stani-
slava ordeni. Grigoroviščam 50 gadu rakstneka
un moksliņas jubileja tika noīminēta Keisaristajā
maģistrātes veģināšanas beedribā un Kubata restorā-
raijā. Un švešitu sapulzi arī atnāhja Oldenburgas
prinčis Aleksandrs ar laulato draudzeni, finanšču
ministrs Witte ar laulato draudzeni un eemebroja-
males iohšeneeki un rakstneeki. Beedribās preešču-
neezje denburgas prinčese eeweda gawilneeku i-
pupščlota švešitu sahlē, tur publika to apšweiginaja
gawilebo: Musiņa spēheja tautas himnu. Starp
daudšajām laimes wehlejuma telegramam atradās
arī daudšas no Wisaugstakām personām. Arī fla-
menais rakstneeks grafs Vens Tolstojš bija aishu-
siņš laimes wehlejumā. Gawilneeks fanehina 40
daščadū deputāciju. Pēc goda meclasta pēdālās
wairat simtu personas, to starpā arī finanšču
ministrs Witte ar laulato draudzeni.

Peterburga. „Wald. Wehstn.“ iļšludinā no-
sehmmu, kas attežas uš koleras slimineeku leetu ja-
bedšinascham tahdās gubernās, kur wehl naw ee-
weftas smiņšas. Atļibšinajumu dabū mastrigi
laudis pehž fanitates (wešelības) komisiju nower-
tejuma.

Peterburga. 28. okt. Tšchaitowka behrēs
eelas bija tā pahrpilnības laudim, ka pa tahm eelam,
pa kurdām wēda lihki, newereja brault. Patat ween-
lahrščajam ofola sahrām wēda 6 rādīs wainagūš.
Keisaristā Augstiba Zeelnašs Konstantins Konstan-
tinowiščs pēdālās pēe lihka eewehišchanas Kasa-
nas katedrati. Pēc kapa Tšchaitowka draugi un
ženitaji tureja dhli aishgrabbjochas runas. — Wina
Majestāte Keisars pameheja Tšchaitowka apglada-
ščanas hdewumās samakstai no Wina lašes. —
Winu Majestātes Keisars un Keisarene lišā 28. okt.
uš Tšchaitowka sahrta nolikt rošču, wisbulišču un
orkideju wainagu.

Seemas sehjas stahwollis Kreewijā ap otobra
midu zaurmehrā biņš ištī apmeerinajoch. Seemas
sehja eefehluše pawahji tīkai waltis seemeids, tā
Arangelstas gubernā. Wairat gubernās, tā Kasa-
nas, Simbirstas, Samaras, Penzas, Tambomas,
Zulas, Kurškas, Tšchernigomas un Kijewas seemas
sehja tā eefehluše, tā biņšje janoptauj jeb arī ja-
nogana.

Greeku pareišlīgjo mihones beedriba 20 gadu
iņā laistā, tomēr tā pašām, Eūrepaš un Ašijas
kreewijā un Japonā atgrefuše pahrat par 85,000
iļweku pēe krišlīgās tizības, kuram mehrim par
tā iļwekuse 2,417,145 rbl.

Veelas Kreewu dšelszēku beedribās līni-
jās, tā „Now. Wremj.“ siņo, Augstā maldbiba no
1894 g. 1. janwara nodomajuse neim samā pah-
maldbiba.

Peterburgā 1. nowembri pēe muišneeku agrar-
bankas premiju kīpū siņmju 8. iļofejuma galwenateē
dīnneštī kēta uš jefošcheem numūreem:
200,000 rbl. uš ser. 4645 Nr. 8.
75,000 " " " 434 " 37.
40,000 " " " 8888 " 36.
25,000 " " " 269 " 44.

3 winneštī à 10,000 rbl. uš Nr. 5234 20, 9903
23, 10,146 32.
5 winneštī à 8000 rbl. uš Nr. 12,019 3, 12,186
31, 12,362, 26, 15,476 31, 15,819 3.
8 winneštī à 5000 rbl. uš Nr. 3251 35, 3988
46, 6377 48, 6388 45, 8760 42, 9522 9, 9873 40,
11,184 29.

20 winneštī à 1000 rbl. uš Nr. 1862 7, 2131
23, 2283 4, 3418 2, 2945 35, 3970 4, 5341 37,
8901 41, 9313 11, 9873 37, 10,453 30, 10,825
26, 10,866 22, 11,335 46, 11,618 30, 11,651 4,
11,984 33, 13,488 43, 15,504 15, 15,801 3.

Nikolajewa nešen uhdēni eelaida diwūs jaunus
meenas lugu buhwešā tīpīšs lūgus: brunu lugi
„Lā Smajiteta“ un kreiseri „Gwidn“.

No Rīgas.

Latweešču teatris. 31. okt.
šimī seļonā jau pa otram lahgām uš Rīg. Latw.
beed. statures ušwēda Ab. Alunana kēta lugu
„Ras tee tahdi, kas dšednaja? jeb: Klaušās laids.“
Rū jau „Mahjas Weeja“ postahwīgais teatra rezen-
sants B. M. Igs „M. W.“ 41. num. iin pareiši
uļwehja, tad sehi luga „Lā literaričs raschojums
naw nopeetnī nemana“ un „no ištās dšejas, i. i.
atīsinamees un lūgas personas lūšamees, mums
nemilto šchawdās prahtā, kur un kad gan tahdās
leetas wareja notikt? Waj teesčajam Baltijā un
kēta lūgā tahdās, tā tas pehž lūgas wīdēstāfja spree-
ščams, kas mums ištās tīpat maš ižam un ee-
špehjam, tā kad mums tahdās grēbete eestahstī, ka
2x2 = 5. Tahdu tīpū, tā min. lūgā, naw klau-
šču laids biņš. Wini arf glūšči nepfiktologištī,
i. i. neešpehjami un waloda, tahdu lūgā, jeb pa-
reiši „dašču raibn, nedibinatū statur nerekliā sa-
lopojuma“ personas runā, ir tahda, tahda gan nelad-
naw klaušču laids runata. Bet publikai tomēr sehi
luga patit, ko pēerādhija ne iktween, ka tā bija ee-
rabušees deesgan leelā staitā, bet arī leelā pēe-
hšanas iřrahdičhama. Spēhlets zaurmehrā tīla

apmeerinajochi. Akteeri pehž eespehjas žentās i-
pīdīt famu pēenahmmu. Jamehšas teesčajam buhtu,
la Rīg. Latw. beed. teatra komisija turpmat pēe-
greesču wairat wehribas nopeetnata satura lūgam un
ka uš Rīgas Latweešču statures jo beešči tīstū uš-
weftas jaunako laiku eewehrojamatō dšejneeku raschō-
jumi, tā Jbena „Nora“, „Tautas eenaideeks“
(Wolksfeind), Sudermana „Gods“ (Die Ehre),
„Dšimtene“ (Die Heimath) u. t. t. Kapēž gan tīkai
raudštees pagatnē? Waj tīkai pagatnē wihri bija,
kas eespehja kreetnūs darbūs pahratdat un waj tīkai
pagatnē bija idejas un ideali? Tahdi tīkai war
domat, kas tagatnes ideju un idealu, jeb ar wahrdū
fakt, tagatnes nepaistī. Ne, mehs dšihwojam ta-
gatnē un mums jaraugas uš nahfoini. Newis pa-
gatnē atradās selta laistī, bet ja jel pawīšam — tad
gan nahf omē. Tīkai uš preešču un newis atpaka!
Un tā Latw. teatra siņā teijam soli uš preešču
mehs jau ar sewiščku preeku waram apšweikt, ka uš
Rīg. Latw. teatra statures dšihwū, tā mehs no
droščas puses dabujām siņat, tīščot ušweftas lūgas:
Jbena „Tautas eenaideeks“ (Wolksfeind) un Suder-
mana „Gods“ (Die Ehre). Jerefin, ka arī „Nora“,
„Dšimtene“ u. z. eewehrojamas lūgas neitīs pēe-
mīstas ušweft. Jeb, waj teesčajam Sudermana
„Dšimtene“, tā to daschš domā, uš Latw. statures
buhtu par pēdāsiņcham? Nu, to, mums šcheet,
war domat tīkai tahdi, kas pat dabās siņatnes atrod
preešču tautas par stahdigam. X.

Rīgas Latweešču beedribas jautajuma
iřklaidroščanas wakarā 28. oktobri runaja re-
daktors A. Webers par „senatnes pēhščam un
arkeologijas siņibu.“ Runā aishrahdiča uš Rīgā
1876. gadā noturamō arkeologistu kongresu un iřteja
domas, ka Latweeščem wajaschtu uš šchō swarigo
gadījumu kreetnī papoštees un mahzitam ar nemah-
zito roku rotās senatnes pēhščanas laukā darbotees.
No siņlateem jautajumeem buhtu minams „Waj
kates rakstneeks arī ir dšejneeks?“, kuru Rosen-
berga iđše pēemilgids wahrdās iřklaidroža tah-
dejadi, ka šairam žilwekam leelā waj majakā
mehrā pēemihot dšejas gars. Monim šcheet, ka
šchōs dšejneekus wajaga eetalit aktiwids un pasiwids.
Par atīweem dšejneekem jaeelata tee, kas dšejīstī
juht un spēhž wahrdem dšejīstus tehlus rabit.
Pawīwee dšejīstī ir, kas wīšu dšejīstī juht, bet kureem
irahštī produktjās spēhjas. Raļds Wahju
dšejīstīs pēhdejos nosauz: „die Stimmen des Him-
mels“. Wafars bija labi apmeklēts. Lnk.

Kā „Dīna-Žg.“ siņo, tad tagad pēenahžigā
weetā apšweešot Rīgas suhrmanu takti, ka arī
jautojemus par sematu kamanu un ratu (ar sematu
patahpeni) eewehčham.

Dr. Woldemars Voorts, kuršču bija pasih-
stams tā labs spēcjalists aisu slīmidās, nonitīs ar
teetru.

Keisaristā slihbōnu glabščanas beed.,
tā „Dīna-Žg.“ siņo, apbalwojuse ar selta goda
siņmi Rīgās mīltās apgabala waldēs preeščneeku,
ištēno waltispadomeeku v. Ewerdianslu.

Rīgas břihwprabhigo ugunēdšehseju
preeščneeks Sch. ar 35. Wisaugstak apbalwois ar
Annas III. sēklas ordeni. (W. W.)

Sinas par koleras sehrgas attihli-
ščanos.
Uš 3. nowembri palika ahrščehana 6 personas.
No jauna sahlina
Iřwešelojās
Mīra

Uš 4. nowembri palika ahrščehana 6 personas.

Rahwīga eewainoščana. 30. okt. Rīgas
junstēs oļadīstis Karlis Spīlneeks uš Suworoma
eelas, Neweles eelas suhri, eewainoja semueeku Ka-
simiru Perkunas ar nasi kalla. Eewainoto nowēda
dīšēstas siņmīdžs, kur tas pehž daščam siņubam
nomira. Spīlneeks ir apzeinatās un leelai dois
lišumīgš wīdēšs.

Pēepēša nahwe. 31. okt. Marijas eelā
Nr. 92 pēepēšči nomira atwafinatās leelgab-
neeks Simons Awols, 47 gadu wejums. Lai i-
siņatu nahwēs zehloni, tad lihi uššehfērbis.

Utrais debrna libris. 1. now. atrada wežā
līteronu kapēhā lupatās eetiņu jaunpēhšimūča
behrna pilnīgi satruhdējušču lihi. Leeta teel i-
melleta.

Nahwēs gadījens. 31. okt. saļneehja Ju-
drišs Vaners pēe Rīgas Dwiņstas dšelēzēla S. farga
namīru, kur to ejoj gar sčeedem, eesčajnā atrodōščs
wīlžens tīk grēhī eewainoja, ka tas pehž tahdām
mīnūent nomira. (M. P. P. A.)

Teesu lectu nodala.

Zant.: „Mana tehwa seemas brahlis aļšnehmās
preešč 19 gadem no mana tehwa 300 rbl. diwū
leezīneeku klahibūhīnē. Bet tagad tas leedšas nauđu
atdō. Waj wainigo war juhdet un pēe tahdām
teesčajam?“

Atb.: Paradneeku war juhdet pēe tā meertees-
nešča, sem kura tas dšihwo. Bet suhštēt tīkai tad
eetečajam, ja parads naw noīdšis. Parads ir no-
īdšis, ja jau 10 gadi (kuršemē 5 gadi) ir pagah-
juščī no tā laika, kad nanda bija jaardōd. Šchahds
noilgums teel aptureis, ja paradneeks noilguma laikā
sawu paradu kaut tahdā wīšē atīstī, apsolās to
maktat, nomaktā procentus u. t. i. pr. Ja noilgums
buhtu aptureis, tad war pagēhret parada atdoščam.
Tā ka jautajena eesuhlītās naw uhdēwīs twafatas
siņas par leetas apshāfēer, tad dodam wīnam pa-
domu, greeštees ar sawu leetu pēe tahda leepreateja,

kuram wīnšč personīgi waretu dot pilnīgu iřklaidro-
ščamū par leetas apshāfēem.

Grahmatu galds.

Redakcijai pēesuhstīta šchahda jauna grahmata:
Sapahds un nomodā. Dšejoti no Grīnbergu
Pētera (Witna). Želgawā G. J. Drawin-Draw-
neela generalkomisija.

„Austroma“ 11. burinijai satures šchahds:
1) Staištā Kotina. Paula Heyšes nowele, latw. no
Waidelaiščā. 2) Par seewešču dabu un audšina-
ščamū. No Teodora. (Weigas.) 3) Dšejols no
Saulites Reina. 4) Dušmi. Pehž J. S. Turge-
newa „Dams“ no Portu Rahra. (Weigas.) 5) Par
Latweeščem tahlumā. Siņojums un lūhgums. No
Graudīnu Karla. 6) Biļ' seebonis. No Pawasaru
Zahna. 7) Putes un kroni. Stahstīšč no Zuh-
mīna. 8) Par aritulu. K. Mūhlenbacha apzere-
jums. 9) Melandolija. No Dīšchēnajo Bernharda.
10) Pehž grēhtas kawēschonās. Stahstīs iř tautas
jaunlīlu dšihwes. No Melbaršču Wairona. (Weigas.)
11) Dšejols no Moigona. 12) Pasaules iřtahde
Iščihagā. No M. Kluffina. 13) Kas ir mušču
tautas dšejinas jeb dainas. No Rahrluwalka Teo-
dora. 14) Sīhtumi.

„Semkopja“ 11. burinijai satures: 1) Dašči
aishrahdičumi uš planu topščamū un iřpahči uš
mehlščamū. No agronoma J. Maswerščā.
2) Žouns barības augš (Polygonum sachaliense).
Pehž „Land- und forwirtschāfliche Zeitung“. No
Kl. 3) Par Remena-Wentas kanala jautajumu.
No S. a. 4) Par sehllas labību. No agronoma
A. Brauera. 5) Uhdens tā siņtalistis līdšelis lopu
ahrščehana. No Mag. K. Freiberga. 6) Daščadās
siņas. 7) Š beedribu dšihmes. 8) Sīhtumi. 9) A-
bīlwek uš jautajumeem. 10) Tirdšneezība. 11) Weh-
līneeks.

Ši mušču weeņģas sadšihwes.
Rīgas daishrahdotaju palihbē beed. Sēhteen, 6. now.
1893. g. Rīgas Latw. beed. laihē: Walle. Sahlums pīstī 9 m.
Kariandambis palihbē beed. Sēhteen, 7. now. šch. g.
Wīngrotaju sahlē (Lurnhale): Madriņu balē.
Rīgas suhrmanu palihbē beed. Sēhteen, 14. now.
šch. g. Wīngrotaju sahlē: Madriņu balē.
Rīgas Latw. teatris. Sēhteen, 7. nowembri šch. g.:
Bīmo reiši: „Paldūschais behla“. Wehū luga 5 zehltēndis no
Waldā Blawana. Sahlums pīstī 7 wafarā.
Rīgas Latw. beed. 25. gadu patahweščšanas iřwehstī:
9. now. pīstī 8 wafarā: Sēhtitu teatru iřwehstī.
10. „ „ 1 beedā: Sēhtitu alis (kur war pēdālites tīkai
beedri un to domas).
11. „ „ 9 wafarā: Sēhtitu meclastis.
12. „ „ 12 beedā: Rōpiņš meclastis ar mušču.
13. „ „ 9 wafarā: Sēhtitu balē.

Walejas wehstules.

Gr. Jahnim — Rīgā. Abi eestēhite dšejoti, lai gan wīnōš
iřtehta daščā ir pradīta doma, kas mušču laihēs pēe
Latweešču pēhšā koleem rēta leeta, tad tomēr wīnī
preešč „Rahjas Weela“ wehl par daubē nederēt. Uš
eestēhite teestētū jautajumu doš „teestētū u obalā“ at-
bīlī amelotē S.
Gd. M. — Jam Kur Rāteijamees par laipno
pēeļojumu. Kreetnī, bet arī tīkai leetnī raktī, sewiščstī
wehl, ja tee dībinās uš prakstīšchem iņmājinajumeem,
mums buhs arweenu mīstī.
Glu. D. — Kariņija dšejamā „ištās satura tā formas siņā
preešč „M. W.“ par nederēt. Juhš břiwnatees,
lahē „M. W.“ Juhš dšejohs neņemot, kur lahē
wajās dšejīmeeks Jams teihs, ka tee eest labi. Ku-
tas Juhš wēlajam dšimīnekam iřtehtas tā bē waj
nelab, tam wehl nebiit newajag tahdam dūdi. Bet
tam jau ar wehl nešatam, ka Juhš dšejohs iřtehtā
par Latweešču dšejneeku bora dšejotem, bet ar Gd. Weiden-
baumu un P. Š. dšejotem fonture no Juhšu puses
gan deesgan leela pahdroščiba.
B. — W. D. Waj Juhš jau teesčajam aishmīrjuščī mušču
aishrahdičumū eestēhite raktī siņā, ka atīkai mums eestē-
hīstīstī tulšojums ir, beļ la buhtu pēdoti amoti u. t. t.
Mums šcheet, ka šatra originalkafļa autoram daubš
wairat teesčaj, lai ta wahrdū pēemīneku nēla tulšojam.
Reģehličajam parādumam pēe Latweeščem, ka gan teel
mīnēt tulšotāja wahdēs, bet ištā autora wahdēs turpētī
nereeti ne — tahdu reiš lauhē beigtē.
N. u. — Bīlweka imlēhtības upu-īš mums neder. Arī Juhš
neestēt pēdēwēstī autora wahdēs.
Pa-āim — Pr-ālais. Leestīstī siņojumi mums alāšč
pahšlami.
P. N. — W-āneka. Rāteijamees par Juhšu publikem.
S-tam — W-āneka. Rāteijamees par Juhšu iřtehtē pēe
„M. W.“ un teel pātečajamees par Juhšu publikem.
Ar. J. — W-ānā. Lapot.
Jaunsemjū Karim — T-ā. Raktis par „Tag. teef. spēed-
pahrdēdēščamū“, tā jau teihs, tīls pēe gastiņena iřte-
tois. Tahai pāzeščatē! — Reb.

Deewkalpojumi.

Table with 3 columns: Author, Title, Price. Includes entries for Zahna, Gertrudes, Sesus, Martin, Trihwērbas, Pabūlta, Lutera.

Žirgus siņas.

Ženas schēbas:
Mudš, 120 mahž. sm., mālšā uš ioretas (Rīgā) 68—73 lap.
pubā.
Kroewščī, Kreewu, pehž labuma, 80—88 lap. pubā; Kur-
semeš un Wīšemes, 125 mahž. sm. 75—80 lap. pubā.
Kroewščī, šchahweit, 100 mahž. sm., 74 lap. pubā; Kur-
semeš 64—68 lap. pubā; Kreewu 55—65 lap. pubā.
Austas, Kreewu, 68—69 lap. pubā; Kreewu, labatās sortes,
71—82 lap. pubā; šchahweitās austas uš weetas (Rīgā) 66—68
lap. pubā.
Pīnfehliās, brokļa, 87 1/2%, mālšā 140 lap. pubā; šepu
fehliās, 87 1/2%, 143 lap. pubā.
Kroewščī mālšā 130 lap. pubā.

No ahršjemem.

Wahjija. Kreewu-Wahju mīltās sarunas, tā
siņams, teel turetas siņgri apšehptās, tapēž arī par
wīnām droščojam, tā par wīnām laihrahdičs iřpa-
stas dašč nedāščadās, pabalai glūščī pretejas domas
un siņas. Bet war fazit, ka tee laihrahstī, kuri weh-
las tirdšneezības lihguma noschēgščamū, arī zaur-

mehrā iļplata wairat siņas, ka sarunas weijas seh-
mīgi un ka ir wīsmas žerības uš tirdšneezības lihguma
noschēgščamū, turpētī tee laihrahstī, kuri ta
newehšas, bet šchahda tam pēstī, tā pēem. „Rbln.
Žg.“ u. z. atkal luho eestahstīt, ka uš tirdšneezības
lihguma noschēgščamū jau neesot to donatē. Lai
nu tas buhtu, tā buhdams, tad tomēr spreeščot
pehž daščadū laihrahstī siņam un eewehrojot apshā-
tus, tā tirdšneezības lihgums abām waltim tīk loti
wajadsiņs — war fazit, ka žerības uš tirdšneezības
lihguma noschēgščamū naw nebiit iřnīhliščas, bet
gan otradi, siņpī augschās. Uš tam leelas norah-
dam arī Kreewu papira naučas kurša siņpā sehšča-
nās, kura, tā jadomā, siņaw sakarā ar Kreewu-Wahju
mīltās sarunām. Grafa Kapriwija organs „Nordb.
Wg. Žg.“ rakstā, ka Kreewu-Wahju mīltās tarifa
jautajumu otrās laišjums jan 13. (1.) nowembri
notihs un ka Kreewu delegati daščās leetas pēe-
lahpjoetes. Par treščo laišjumu wehl neta newarot
noteikt.

— Břiwhču faeima — landtaga — wehleščanas
pabeigtās. No 433 faeimas sehščamam siņams 427.
Eezelti: 149 konserwatiwi, 57 břiwhkonserwatiwi,
2 no semtopju fabeedribās, 88 nazional-liberati, 89
zentra jeb katotu bāsiņās pēeriteji, 14 no břiwh-
prahtiņās tautas partijas, 6 no břiwhprahtiņās
fabeedribās, 2 Dani, 18 Poli, 1 Wehstis un 1 nenō-
tehts. Tā tad redšams, ka konserwatiwem elemē-
teem turpmat Břiwhču faeimā siņpēs balšu wairat-
kums — un tā wīni šchō balšu wairakumu luhtos
iřleetot sawas partijas intereseem par labu naw ja-
schchabās. Un kas siņ, waj Wahjijai wehl nebiit
japeedšihwo noschēpļojamā Žehliņa stolas reformu
preeščlītuma laihē pa otram lahgām.

Austro-Ungarija. Jaunā Wīndiščgrea mi-
nistrija tagad ofiāli iřludinata. Žiwis Wīndiščgrees
— ministru preeščneeks, Walehems — eestšcheetu
ministrs, grafs Šendborns — teestētu, grafs Žal-
tenhams semtopības, grafs Welfersheims — laru, Wa-
deiškis — tautas apgaiņmoščanas, Weners — finan-
šču, grafs Wīrnbrands — tirdšneezības un Ja-
worstis — ministrs preešč Galijijas. Wīndiščgrea,
tā nosauktajā koalīcijas ministrijā, tā redšams, ir
eestahjuschēes par ministreem konserwatiwō (Gohen-
warta kluba), Polu (Polu kluba) un Wahju libe-
ralu (břiwhprabhigo) aishrahwi. Šchō triju partiju
interesees, tā jau aishrahdiš, loti iřščiras, ištā grafa
Taafes wehleščamū reformu preeščlītāmā tahš bija
weentisprahstis, negribēdamas, ka wehleščamū teesības
teel paplašchmatās tīk leelā mehrā, tā to Taafē weh-
lejš. Tā tad jaunā ministrija uļšlatama, ka břiwh-
wības aptarotaja. Wahju liberali tagad nolūščī
sawu břiwhwības mašču, šchā „Žeankf. Žg.“ Kas wee-
nosas ar atpalarahpūteem lai aptarotū břiwhwību
— wehleščanas teesību pēeščlītchamū strahbneeksem
naw ištēnibā netaj žeeniņš, ka sewi saugas par
liberaleem — břiwhprabhigeem, tā to Austrijas
Wahju liberali dara.

Frānzija. Kreewu juhrneeku weefošchānās Fran-
zijā wehl armeemu leelakā jeb majakā mehrā nodar-
bina politikus, amīšchneekus u. z. Tā nešen senatā
Schalmels-Lafurs (Challemel-Lacour) aigahdīnaja
dhli eespaidu, tahdi darīstīte Kreewu juhrneeku zee-
moščanas Frānziā, kur wīšur wīni saņemti ar
gawilem. Ja senatē toreiš buhtu biņš sapulčesees,
tad arī tas buhtu jutees laimīgš pēebedrotees wīšas
semes gawitū sauzeneem. (Pēerščehana.) „Wehs
esam pahrlēezinā“, tā runatajš turpinaja, ka siņ-
pātijas — draudhība — starp abām tautām pahrah-
wēs muščhigi, jo netur wīršemes wīnu interesees
nefaduras preteji kopā. Senats apleezina Wina
Majestātei Kreewijas Keisaram un wīšam Kreewu
Keisara Namam sawu godbīhju un apšweiginā šchō
augsto draudhību, tā žerību uš meeri, kuršč ir žwi-
lšgijas attīhtības — weiginatājs. (Pēerščehana.) —
Tautas weetneeku faeimā atkal wezinā presidentis
Blanks 14. (2.) nowembri apleezinaja, ka sehšes
eestahkotees ar labām žerībam pehž leestīstājem iřpēh-
teem, kur leelakajā jaumībā Frānziā ar Kreewiju
draudhība saweenujuschās un kur abās žāw sawstari-
pīgu nepahrwādamū pēewilščanas spēhlu sahlītās
tautas sanās sēdīs paratīhjuščas Eūropas meeru.
(Pēerščehana.) „Nekad mehs neaishmīrščim“, fajija
Blanks tahlat — nemīstīgo telegramu, ar kuru
aughstīdīgais Keisars weenteēhēdēs, jaullōš wahrdēs
nodroščinaja draudhību un apleezinaja Sawu meera
mīhlešību. Frānziā tagad war apmeerinatees un
gawilet. Wina wairs naw weena un aistahta, tī-
lihd wīnai blākus atrodās leela un warēna tauta.
Par Frānzijas nahfoini mums wairs naw to bahšī-
tees, bet mehs waram droščī nodotees un pēer-
tees mušču žerībam. (Pēerščehana.) Abū runataju
iř sēdīs plūhduschē wahdēti it gaitščī norahda, ar
tahdu siņību Frānziā wīš pēelēas Kreewijai.
Un tā gan ar teem neešēstētees Kreewijai? Wīdī
šchīm tāsčū tee pahrahwiģi jutas apdraudēti no
ahrejeem eenaideeksem, apšnadamees, ka wīšcem wīnu
leelajem upureem, lai pazeliu lara spēhstī, par wīstī,
pahrhwarš tomēr bija uš trijšabeedribas pusi. Tagad
nu apstakti ir grošijuschēs. Frānziā wairs naw
weena un kopā ar sawu draudhēni Kreewiju tai wāies
naw jabaidās no trijšabeedribas un Frānščī atkal
war meeriģi lopt semī, wīshnadahstus, wezinat rūp-
neezību u. t. t. — Ogratšču siņeikš Pa de Kalējā
(Pas de Calais), kuršč wīšās apšchram 7 nedēlas
un pēe kura pēdālās ap 40,000 ogratšču, tagad
jau uļšlatams par nobeigtu. Strahdneeki, tā jau

